

618
 SZERKESZTÉS
 ELŐZETEK
 110
 1928. November 18. vasárnap
 * 5689 Kiszlév 5 *

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A liberálisok által elfogadott súlyos feltételek mellett nem lehet a kölcsöntárgyalásokat folytatni

A legenyhébb feltétel az, hogy a Blair-csoport lekötí az állami jövedék összes bevételeit, még az esedékes amortizáción felül is. A kormány felveszi a harcot a lej elleni spekulációval

Tudományos eszközökkel fogja szabályozni a kormány a vámvédelmet

(Bucuresti-Bukarest, november 17. Az Uj Kelet tud.) A választások előkészítése mellett a kormány a gazdasági problémák megoldásának szenteli a legnagyobb figyelmet és egyfelől a kölcsöntárgyalások folytatására, másfelől a magán-gazdaság legsürgősebb problémáinak megoldására igyekszik megtenni a szükséges intézkedéseket. A kölcsöntárgyalásokkal összefüggésben Popovici Mihály szombaton délelőtt felkérésre hivatali előjel, Brătianu Vintila volt pénzügyminiszter, hogy birtokába jusson az eddigi kölcsöntárgyalások feltételeinek. Ezzel a határozással összefüggésben az Adevarul a következőket írja:

A pénzügyminiszter kétségtelenül megállapította, hogy a liberális kormány által kapott kölcsöntételek a legsúlyosabb terhetek raknak az országra. Leelőzhetünk azon tény, hogy a kölcsönt a Blair-csoport 7 százalékos kamatozás mellett ajánlotta fel, amit a liberálisok el is fogadnak, még mielőtt a bankári jutalék nagyságát és a kölcsön kibocsátási árfolyamát ismerték volna. Az is faktum, hogy Brătianu Vintila annakidején egy-egy opció alapján csikarta ki kormány maradásának olyformán való megőrzését, hogy felhatalmazást kapott a parlament rendkívüli ülészaknák összehívására, holott semmiféle konklúzió nem volt a birtokában.

Ugyancsak az Adevarul állapítja meg, hogy a kölcsöntételek közül még a legenyhébbek közé tartozik az, hogy a liberális kormány hosszu évekre lekötötte volna az állami jövedék összes bevételeit, így tehát a gyufamonopóliumot is. Az opció pontjai szerint a RMS jövedelmét még akkor sem lehetett volna felhasználni az állam részéről, ha azok meghaladnák az esedékes törlesztési összeget, hanem a mutatkozó többletet át kellett volna vinni a későbbi évek számlájára, amikor a jövedék bevételei esetleg rosszabbul sikerülnek. A lap még hozzáfűzi, hogy Brătianu Vintila maga is tudta, mekkora súlyos feltételeket akart elkapni és ennek tulajdonítható, hogy már szeptemberben szó volt a kormány visszavonulásáról.

Az Adevarul, miután megállapítja, hogy a liberálisok által elfogadott feltételek mellett szó sem lehet a kölcsöntárgyalásokról, részletesen foglalkozik azaz a nagyarányú spekulációval, amely külföldön folyik a lej ellen. Ezt a beszédes spekulációt támogatja az a körülmény is, hogy a nagyobb belföldi iparvállalatok erre az időre várták a stabilizációt és ezért erősen angyaszták magukat erős valutákban, most azután kénytelenek fedezni magukat, máltal erős kereslet

nyilvánul meg külföldi devizákban. Ez a magyarázata annak, hogy a font sterling jelenleg 807 lejes árfolyamon áll, ami viszont arar készlet a kormányt, hogy siettesse a kölcsöntárgyalásokat, amelyek a lej stabilizálását vannak hivatva

biztosítani. Ezenkívül a kormány igyekezik a Banca Nationalát is segíteni abban, hogy a lej kurzusát fenn tudja tartani. A kormány állítólag biztos módszer birtokában is van a lejspekuláció meg-

akadályozására, de ezt a legnagyobb titokban tartják, annyi azonban bizonyos, hogy nagyon pórul fognak járni azok, akik a lej árfolyamának leszerítésére spekulálnak.

Averescu harminc mandátumért átadná pártjának hetvenöt százalékát Maniunak

Bomilica Lupu-ile parasztpárt is

Az általános választási előkészületek során az is feltűntetett Averescu tábornoknak a kampányt beindító beszéde. Ma délelőtt 11 órakor ugyanis a néppárt végrehajtóbizottsága ülést tartott, a melyen Averescu expozéját mondotta az általános politikai helyzetéről. Maniu kinevezésével — mondotta a tábornok — megoldást nyert a kormányválság, de nem nyert megoldást a politikai válság is. Majd azt fejtegette Averescu, hogy néhai Ferdinand királyhoz való viszonya utóbb a legkielegetőbb volt és a királyra mindig kinosan hatott, ha őt, a tábornokot valamilyen igazságtalanság érte. A tényleges helyzet azonban — folytatta Averescu — az volt, hogy volt Románia, az egy jogszertinti alkotmányos uralkodója, Ferdinand király és egy tényleges szuverénje: Brătianu Jonel. Ha nem ez lett volna a helyzet, nem lehetne megmagyarázni azt, hogy Brătianu Jonel, mint ellenzéki vezető, hogyan bukta meg 1927 június 4-ikén az Averescu-kormányt.

Averescu tábornok feltűntetett beszéde egyszerű folytatása, illetve megismérlése annak a cikknek, amelyet mintegy három héttel ezelőtt írt lapjában, az Indreptareában, amikor súlyos letelezésekkel fenyegette meg a még kormányon lévő liberálisokat. A letelezések akkor, eddig még ismeretlen okokból, elmaradtak és a tábornok mai beszéde sem hozott semmi újat. Az egész beszéd politikai körökben azt a benyomást keltette, hogy Averescu valamilyen okból ismét meg akarta inteni a liberális pártot, amelynek szimpátiáját azonban mégsem szeretné egészen eljátszani, annak ellenére, hogy legutóbb semlegességi és köznevelési nyilatkozatot tett a Maniu-kormány szemben.

Az Averescu pártban egyébként rendkívül szalmas a hangulat, minthogy képtelenségnek tartják, hogy a párt akármi-lyen csekély eredményt is el tudna érni a választásokon. Eppen ezért a párt nagy többsége minden áron közeledést akar létrehozni a nemzeti parasztpárttal. En-

nek az áramlatnak a következtében egy Goga ellenes front alakult ki a pártban, hiszen tudvalevőleg Gogával sohasem volna hajlandó semmilyen tárgyalásra sem a nemzeti parasztpárt.

Hir szerint az averescanusok egy enyhén szólva fantasztikus ajánlatot tettek volna a kormánynak. Eszerint az ugynevezett választási kartell ellenében nem kevesebb, mint harminc mandátumot kérnek viszont megígérik, hogy a választások után a párt 75 százaléka belép a nemzeti parasztpártba.

A kormány természetesen szó nélkül utasította vissza ezt az ajánlatot.

Nem kevésbé vigasztalan a helyzet a Lupu-pártban is Lupu, aki már régen megbánta, hogy csoportjával a nemzeti parasztpártból kilépett és a liberálisokkal kollaborált, már Brătianu Jonel halála után vissza akart lépni a nemzeti parasztpártba, ahová nem fogadták vissza feltételek nélkül. Maniu kormányra kerül-

ése után Lupu újra kísérletet tett a nemzeti parasztpárttal való közeledés megtöretésére, ez alkalommal nem kapott kategorikus ígéretet, de kategorikus visszautasítást sem.

Minthogy Lupu dr. egyrészt a közös múlt emlékei miatt, másrészt a jövő reményében nem kíván a kormány ellenes geivel együttműködni, a kormánnyal pedig nem mehet, egyelőre várakozási álláspontba helyezkedik, míg az idő megérelti számára a lehetőségeket.

Pártja azonban nem osztja a vezetőnek ezt az álláspontját és legtöbb híve azon az állásponton van, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap a tuzok és éppen ezért a tagok egyrésze a nemzeti parasztpártba szállingozik vissza, míg azok, akik a kollaboráció alatt megszokták a liberálisokat, kérték a liberális pártba való felvételüket és úgy a Lupu-csoport alighanem teljesen felbomlik.

Junian miniszter körrendeletei a választás szabadságának biztosítása érdekében

(Bucuresti-Bukarest, november 17. Az Uj Kelet tud.) A közeli országgyűlési választásokra való tekintettel Junian igazságügyminiszter több rendeletet bocsátott ki, amelyek a választások abszolút tisztaságát vannak hivatva biztosítani.

A kormány betű szerint kívánja alkalmazni a választási törvényt, amely előírja, hogy a választásokon résztvevő pártok a nyomtatási költséghez kötelesek hozzájárulni. A kormány, hogy az anyagilag kevésbé jól szituált pártoknak is lehetővé tegye a megvénként való kandidálását, a szavazóívek árát és egyéb költségeket a minimumra fogja szűkíteni, úgyhogy valóban csak a nyomtatást, de nem a papírt is, fizetnie meg.

Junian igazságügyminiszter egyébként a következő körlevelet intézte a törvényszékek elnökeihez a tiszta választások

biztosítása érdekében:

„A választási törvény 17. és 19. paragrafusának értelmében kérem hogy a választólapok elkészítése után, — amelyeknek számát az ön körzetében lévő járásbírók fogják közölni — — jutassanak el minden egyes járásbíróshoz annyi szavazólapot, ahány szavazó joggal bíró egyén lakik az illető járásbíró körzetében”.

„A szavazólapoknak a törvény által előírt módon való kitöltése érdekében a belügyminisztérium rendeletet adott a prefekturáknak és a községi előjáróságoknak. Elrendelte, hogy bocsássák rendelkezésére a járásbíróknak a szükséges személyzetet amely a járásbíró felügyelete alatt elvégezze ezt a munkát”.
 „A szavazólapok kitöltése után a kitöltött szavazólapokat úgy a községi

Üveg-udvar

FISCHER

Üveg-udvar

CLUJ

Karlsbadi Ebédlőszerviz 6 személyes L. 780.-

Karlsbadi Teáscsésze párja L. 20.-

Karlsbadi Kávészerviz 6 személyes L. 260.-

ben, mint a városokban kizárólag a bírói kar tagjai fogják szétosztani, mint ahogy az a választási törvény 19. paragrafusa által is elő van írva.

„A szavazólapok szétosztása érdekében az összes minisztériumok elrendelték a hatáskörük alatt lévő szerveknek, hogy bocsássák rendelkezésre a bírói kar tagjainak autóikat.

kat, ha a hivatalos járművek nem volnának elegendők”.

„Kérem hívja fel a figyelmét a bírói kar tagjainak arra, hogy szigorúan megvan tiltva, hogy a rendelkezésükre bocsátott autókon képviselőjelölteket, vagy közigazgatási tisztviselőket is szállítsanak.”

„A szavazólapok előállításának költségeinek lefedezésére a belügyminisztérium rendelkezésére fogja bocsátani a szükséges összegeket s a jelöltek csupán a szavazólapok nyomási költségeit fogják

megfizetni.”

„A bírói karnak a választói kerületek vezetésével megbízott tagjai közigazgatási organumok befolyásától mentesen állapítják meg a községeknek a választásokon való részvételének sorrendjét és ezzel kapcsolatban kívánatos figyelemmel lenni arra, hogy egyes községek milyen távolságra fekszenek a választói irodától, továbbá arra is, hogy különböző választóknak milyen nehézségeket kell leküzdeniök, hogy részt vehessenek a választásokon.”

Nem kézbesítik ki a választási igazolványokat

(Cluj-Kolozsvar, november 17. Bukaresti tudósítások Vaida belügyminiszternek olyan tartalmu nyilatkozattal közölték, hogy a választási igazolványokat a hatóságok a választások megtartása előtt hivatalból fogják szétküldeni. Ugy látszik azonban, hogy az új kormány ragaszkodik a választási törvényben előirt eljáráshoz és így a jövőben is a szavazó igazolványokat a választópolgároknak kell kiváltaniok.

Kolozs megye választási elnöke az alábbi nyilatkozatot tette:

A választási apparátus

— Az eddig megjelent lapközlemények a választási igazolványok szétosztására vonatkozólag nem felelnek meg a valóságnak. Habár hozzám a belügyminisztériumtól még semmiféle speciális utasítás nem érkezett, máris teljes biztosra vehető, hogy a mostani választásoknál is a választói törvényben szigorúan körvonalazott eljárást kell követni. E szerint

Kolozsváron a törvényesség érdekében nyolc bíró fogja szétosztani a választási igazolványokat. Mindenki-nek személyesen kell választói igazolványát kiváltania.

— Kolozsváron tizenhatezer szavazó polgár van. Adminisztratív uton ennyi választási cédulának a kiképzése valószínűleg lehetetlen feladat elé állítaná a bíróságot. Már napokkal ezelőtt utasítást

adtam ki arra, hogy a választási igazolványokat készítsék el. A munkálatok már is serényen folynak és a mai nap jelentést kaptam arról, hogy az összes választói igazolványok e hó 23-ikára elkészülnek. Mihelyt ezekkel az előmunkálatokkal elkészülnek, azonnal megkezdődik a szavazójegyek szétosztása. A. B. C. sorrendben jelentkezhetnek a szavazó polgárok és mindenki akadály nélkül és lehetőleg gyorsan megkapja a választási igazolványt. Már ezen a helyen figyelmeztetem Kolozsvár város polgárságát arra hogy mindenki a kellő időben váltsa ki az igazolványát.

A polgárság érdeke az hogy az igazolvány szétosztása gyorsan történjék.

de ha mindenki az utolsó napokra hagyja az igazolványok kiváltását, akkor, amint az már a múltban is megtörtént, nagy nehézségek lesznek a szavazójegyek szétosztásánál.

Maniu Gyula november 24-én Kolozsvárra érkezik

Dan Sever közegészségügyi minisztert ünnepélyes fogadtatásban részesítették kolozsvári párthívei

(Cluj-Kolozsvar, november 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nap mulva Kolozsváron ül össze a nemzeti parasztpárt delegált bizottsága amely a választásokat Erdély és Bánát területén előkészíti. A bizottság tagjaiként Dan Sever közegészségügyi minisztert, Bocu Sever bánati minisztert, Voicu Nitescu erdélyi minisztert és dr. Crisan Györgyöt a nemzeti parasztpárt erdélyi főtitkárát jelölte ki a vezérbizottság. A négy meg-

bízott november 24-én ül össze Kolozsváron, amikor Maniu Gyula miniszterelnök szintén Kolozsvárra érkezik, hogy a választási propagandát előkészítésében miniszter társainak segítségére legyen.

A bizottság tagjai közül elsőnek Dan Sever közegészségügyi miniszter érkezett Kolozsvárra, aki még a bizottság összehívása előtt fog a párt erdélyi vezetőivel megbeszéléseket tartani a választási előkészületeket illetőleg. Dan Severt megér-

kezésekor párthívei ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A 12 óra 3 perckor befutó bukaresti expresszt a perronon az érdeklődők nagy tömege, a Chemarea tagjai, a hatóságok részéről pedig dr. Popa Ádám vármegyei és Hatiegan Simon rendőrprefektusok várták. A közegészségügyi miniszter, amikor leszállt a vonatból, hangos éljen kiáltásokkal fogadták. Ezután az első osztályú váró-

Uránia-mozgó Ma utoljára BUFFALO BILL 18 felvonás, mindkét rész egyszerre. Előadások kezdete fél 3, 5, fél 8 és fél 10 órakor. Hétfőn: PARISI MIDINETT pikáns vigjátékban.

Select-mozgó Ma utoljára DON JUAN Főszerepben: John Barrymore Monopoli Filmcentrál. Hétfőn: Ivan Mosjoukine „Karrier” című legújabb filmjében.

Táblaüveg kartellen kívüli árban FISCHER üvegudvar Cluj.

terembe vonult a tömeg, ahol dr. Popa Ádám tartott beszédet a miniszterhez. Üdvözölte a város és a vármegye nevében mint az első Kolozsvárra érkező miniszterét annak a kormánynak, amelyet tíz év óta várt az egész ország közvéleménye.

Dan Sever a következő szavakkal válaszolt a prefektus üdvözlétére:

— Köszönöm azt a meleg fogadtatást, amelyben engem Kolozsvárra érkezésem alkalmával részesítenek akkor, midőn első ízben jövök ide mint a Maniu-kormány minisztere. Bár inkognitóban jöttem a kormány hivatalos küldetésében és itt létekről hivatalosan csak két nap mulva kellett volna tudnia a nyilvánosságnak, örömmel látom a ragaszkodást és a szeretetet, melyet az ország közvéleménye a kormány iránt minden alkalommal nyilvánít. Szükségünk is van a közvéleménynek erre a szeretetre, mert a kormány a közvéleménnyel a háta mögött a munka és a becsületesség jegyében akarja programját megvalósítani. A kormányunk most rengeteg a tennivalója. Epen ezért türelmet kérünk míg eljön az az idő, amikor teljes erőnkkel fel tudjuk venni a harcot a korrupció, a különböző intervenciók és a protekciók ellen. Néhány nap mulva Kolozsvárra érkezik a kormány elnöke, Maniu Gyula is, kérem, tartsák fenn szeretetüket és meleg fogadtatásukat a miniszterelnök számára.

Beszélelem végeztével a Chemarea egyik tagja virágcsokorral kedveskedett a miniszternek, aki Popa Ádám dr. vármegyei prefektus társaságában autóra ült és a vármegyei prefekturára hajlatott. Az állomás kijáratánál a kisebbségi újságírók körülvették Dan Severt és nyilatkozatot kértek tőle Kolozsvárra utazásának céljairól és jövőendő programjáról. A miniszter azonban néhány szóval kivonta magát a nyilatkozatadás alól és ígéretet tett, hogy néhány napit tartózkodása alatt fogja a sajtót informálni jövőendő programját illetőleg.

Itt említjük meg, hogy a nemzeti parasztpárt kolozsvári jelölő-listájának összetételéről a lapokban megjelent hírek még koraiak, mert azt csak a jövő hét folyamán fogják elkészíteni, miután a párt kolozsvári tagozata külön megbeszéléseket fog folytatni a jelöltek sorrendjére vonatkozóla.

Grand-Hotel BUCURESTI. A legmodernebb kényelemmel felszerelve. Fűrdőszobák, gőzfűtés, lift, telefonok, rád-ószalon, olvasóterem és fodrászműhely. Bár-Bufferet. Rendkívül leszállított szobákrak!

Ob ház... Newyork... állami fegy... köztársaság... José Toral... ddjének pe... teni fog a... mas eset tó... A fegytk... egy fiatal... Mer... A stas... Bucuresht... Uj Kelet tu... tal most ké... gyzasztott al... val. A statis... 1927-es évbe... 16 825 ezer... lakosok sz... kosenként v... sőr fogyott... gyzasztás csu... a statisztikus... hogy honnan... többet sőrfo... listáikai össze... hogy a kis... kónt 177 lite... Be... Paris, nov... átveszi a k... önök tudósít... vezér, Berbra... nár, az aran... kabinet egyk... nisztère —... ismerőjét sem... pedig bennin... is ellemtében... ban olvastam... gyunk elogul... és az angere... Poincaré szer... nyul, hanem... pártmak az U... zett koalíció... Hogy ezzel... mányt, az nem... lesztás termé... szonyvokat ter... habó volt, ho... változott korr... ficiót, az Unió... egy pilkanatny... voslására, a f... ra terevntette... dikálisok con... beleegyeztiink... kontemplálta... ezt a termész... Union Nationa... mikor egy su... pénzügyi csata... szélyben forog... a parlamentt... lásával valant... rizmus hasad... Minden párt... a szocializm... leazék. A radik... nak állandóan... nacionalisták... szocialdemokr...

Obregon tábornok unokaöccse a siralomházban le akarta löni nagybátyja gyilkosát, — azután főbelötte magát

Newyork, nov. 17. Mexico Cityben az állami fegyházban, ahol Obregon volt közvédelmi elnök halálát gyilkosa, José Toral a siralomházban ül, míg végsőjének perújítási kérvénye fölött dönteni fog a legfelsőbb törvényszék, izgalmas eset történt kedden.

hogy ő közeli rokona José Toralnak, engedélyt kért, hogy a halálraítéllettel beszélhessen. A fogházor odavezette az ideg- és a celiához, amelynek a folyósóra vasrostokkal osztoztatva van, ekkor a látogató revolvert rántott elő és le akarta löni a gyilkost, de a fegyőr elrántotta a karját, úgy hogy a golyó a mellébe jutott.

Kiderült, hogy a jelentkező fiatal ember Jesús Obregon, a meggyilkolt tábornok unokaöccse. Szabadlábban hagyta magát, de megígulta, ellene a büntető eljárás. Jesús Obregon, aki a mexikói hadseregben százados, hazatért lakására és főbelötte magát. Obregon meghalt.

Mennyi szeszes italt fogyasztanak el Romániában egy év alatt?

A statisztika szerint az 1927. évben lakosonként elfogyott 5 liter sör, 12 liter bor, 1.5 liter pálinka, 2.5 liter cujka

(Bucuresti-Bukarest, november 16. Az Uj Kelet tud.) A román statisztikai hivatal most készült el az 1927. évben elfogyasztott alkohol-mennyiség kiszámításával. A statisztika szerint Romániában az 1927-es évben megittak összesen 92 millió 825 ezer 287 liter sört, ami elosztva a lakosok számával, azt jelenti, hogy lakosonként valamivel több, mint öt liter sör fogyott el. Két évvel ezelőtt a sörfogyasztás csupán 4 liter volt fejenként és a statisztikusok most törhették a fejüket, hogy honnan ered az idei 20 százalékos többlet sörfogyasztás. Ugyanebből a statisztikai összeállításból megtudjuk azt is, hogy a kis Belgiumban a lakosok fejenként 177 liter sört ittak meg az 1927-es

évben. Nagy csalódást okozott Németországban a sörivás rekordban ahol fejenként csak 75 liter sör fogyott el. Olaszországban a lakosság fejenként alig 3 liter sört fogyasztott el. Romániában tavaly összesen megittak 224 millió 923 ezer 526 liter bort, tehát fejenként elfogyott 12 liter bor, viszont két évvel ezelőtt a borfogyasztás 15 liter volt fejenként. Tehát ugyilátszik Romániában kezdenek az emberek leszokni a borivásról és a sörivást kezdik kultiválni. Tavaly a legtöbb bor Franciaországban fogyott el, ott fejenként megittak 186 liter bort. Magyarországon fejenként 36 liter bort ivott meg a lakosság.

A pálinkafogyasztás tavaly Romániában majdnem 50 százalékkal csökkent az előző évhez képest. 1927-ben valamivel több, mint 24 millió liter pálinkát ittak meg Romániában, ami azt jelenti, hogy a lakosság pálinkafogyasztása 1 és fél liter volt fejenként cujkából viszont 2 és fél liter volt a fogyasztás. Pálinkafogyasztás terén Románia tartja a világrekordot, Dánia közvetlenül Románia után következik ott a lakosság fejenként valamivel több mint két liter pálinkát fogyasztott el tavaly. legkevesebb pálinka fogyott Német- és Olaszországban, ahol 1927-ben alig egy fél liter pálinka fogyott el fejenként.

Az új francia kormány és a radikálisok

Beszélgetés Bertrand Nogaro v. közoktatásügyi miniszterrel

Páris, nov. 17. Hogy Poincaré ismét átveszi a kormányt — mondotta az önk tudósítójának az ismert radikális vezér, Bertrand Nogaro, egyetemi tanár, az aránylag leghosszabb Briand-kabinet egykori közoktatásügyi minisztere — az a viszonyok egyetlen ismerőjét sem lepette meg, legkevésbé pedig bennünket, radikálisokat. Ugyanis ellentétben mindazzal, amit sok lapban olvastam, mi, radikálisok nem vagyunk elgullagoltak Poincaréval szemben és az angersi gyűlés határozata nem Poincaré személyes politikája ellen irányult, hanem egységesül a radikális pártnak az Union Nationale-hoz címzett koalícióban való részvétele ellen. Hogy ezzel feldöntöttük a régi kormányt, az nem lehet meglepő. Az új választás természetesen változott pártviszonyokat teremtett és ezért előre látható volt, hogy a változott parlament változott kormányt kíván. A nagy koalíciót, az Union Nationale-t, Poincaré egy pillanatnyi súlyos fináncválság orvoslására, a francia frank stabilizálására teremtette meg annak idején. Mi radikálisok contre-coeur hazaszeretetről beleegyeztünk akkor, de soha esnkí sem kontemplálta állandó berendezésnek ezt a természetellenes alakulatot. Az Union Nationale jó lehet pillanatnyilag, mikor egy súlyos háború, vagy nagy pénzügyi csata közepette az ország vezérékben forog, de valójában az mégis a parlament ellenőrzés teljes kikapcsolásával, valamint az igazi parlamentáriszmus hasznosával egyértelmű. Minden párt nem lehet kormánypárt és a szocializmus nem lehet egyetlen ellenfél. A radikálisok nem kooperálhatnak állandóan a többi távol álló szélső nacionalistákkal a rokongondolkodású szocialdemokrácia ellen. A valutakrisis

elmuló, a frank stabil, az ország új képviselőket választott: az Union Nationale ezzel elveszítette minden létjogosultságát. Várható volt, hogy a radikálisok egy vagy más közeli alkalommal ezt a tulzattan széles alapon való együttműködést fel fogják rugni. Ily alkalom volt Montigny programtervezete. „És ha Briand vélelmetlen most jön azzal az ominózus 70. és 71. ponttal, mely noviciátusokat engedélyezne a gyarmatokon működő francia missziós szervezetek fenntartására, akkor a radikálisok szépen megmaradtak volna a közös kormányban” — vettem el-lene. — Szó sincs róla! — felelte Nogaro. Az egyházpolitikai javaslat csak egyik oka volt az angersi határozatnak és az azt követő kormányváltozásnak. És nem is a legtöbb oka. Mi nem vagyunk esztelen ellenségei az egyháznak. Jól tudjuk, hogy Franciaország gyarmati szerzetének sokat köszönhet és hogy kívánatos azokat továbbra is franciáknak tartani meg, ami csak a noviciátusok útján történhetik. Elvben hajlandók lettünk volna idevonatkozó rendelkezések megszavazására, bizonyos lényegbeli módosításokkal és mindenképp, ha ez az egész kérdés kivonatik a pénzügyi hűdséből, melyhez valójában semmi köze; és ha mint önálló indítvány, nyugodt vita alá kerülhet. A Montigny-program nem is ebben, hanem mindenekelőtt a katonai szolgálat kérdésében dezavualta a kormányt. A lényeg, mondom, az, hogy a radikálisok helytelenítik a koalíciót a jobboldallal! — De a lapok úgy írják, hogy ez a kormánybuktató program Caillaux nyomása alatt, palotafordalom szeri- en, Herriot háta mögött keletkezett: ő

maga szsivesen folytatta volna a koalíciót — akadémuskodtam megint. — Ez is téves beállítás — magyarázta Nogaro. — Herriot maga, ha fentartás mellett is, de elfogadta a Montigny-programot, ez pedig minden enyhített alakjában is a kormányprogram ellen irányult. Herriot kellett, hogy tudja, hogy az Union Nationale az eddigi kiterjedésben fenn nem tartható és hogy tehát az ő lemondása elkerülhetetlen. Most még volt alkalma dicsőségben visszavonulni; később talán erre sem lehetett reménye. A történetek egyáltalán nem jelentenek semminemű palotafordalmat a radikális pártban, semmi nemű összekülönbözést Herriot és a többiek között. — De mit akarnak valójában a radikálisok? — kérdeztem. Poincaré koalíciót feldöntötték: jobban tetszett volna nekik egy teljesen jobboldali kormány? Mert hiszen egy baloldali kormányra nem gondolhatnak egy percig sem, minthogy ők kisebbségben maradtak az utolsó választásokon! Vagy meg akarták talán újítani a szocialistákkal való kartell, mint 1924-

ben? — A baloldali kartellről szó sem lehet — magyarázta Nogaro. Semmi esetre sem vagyunk hajlandók még egy olyan kormányt alakítani, mely a szocializmus kegyéből éljen, de melynek minden tétjét mi, radikálisok viseljük az osztatlan felelősséget. A szocialistákkal való együttműködésről csak akkor lehetne szó, ha a szocialisták ténylegesen miniszteri tárcát vállalnának egy koalíciós baloldali kabinetben s magukra vennék a felelősséget választóikkal szemben a kormány minden ténykedéséért. Erre pedig a szocialisták nem hajlandók. De igenis elképzelhető lett volna nagyon jól egy újabb polgári koalíció, esetleg ugyane Poincaré alatt; ha abból azonban nemcsak a szocialisták és a kommunisták maradtak volna ki, hanem a jobboldali szélsők, nevezetesen a Louis-Marín-csoport is. A mitakozásunk valójában nem Poincaré, hanem igenis Louis-Marín ellen irányult. Beleegyeztünk volna egy mérsékelt és koalíciós kormányzatba, de a Marín-csoport s általában a jobboldal nélkül: azokkal nem vagyunk hajlandók együttműködni. — A tények azonban azt mutatják, hogy Poincaré szívesebben a radikálisokról mond le, mint Louis-Marínról. Fog-e az ilyen új Poincaré-kabinet többséget találni a parlamentben? Hiszen ha a szocialistákkal és a kommunistákkal együtt a radikálisok is ellenszavaznak, akkor azonnal kisebbségben marad a kormány! — Csakhogy a radikális párt korántsem olyan szigorúan fégyelmezett, mint például a szocialisták — vállolta beszomorúan Nogaro. Nagyon is lehetnek tartom, hogy Poincaré az Union Nationale mellett is, ha csak egy s más apró engedményt tesz, kapni fog annyi töredékszavazatot a radikális padokból, hogy kormányának fennmaradását ideig-óráig biztosítsa. Így teső alá hozhatja a hűdsét (ami kívánatos is). A többit megmutatja a jövő. — És külpolitikai szempontból? — A magukat természetesen elsősorban érdeklő külpolitikai szempontból mi sem változik. A briandi politika helyesnek bizonyult és bármilyen történelmi rendületlenül folytatódni fog. A francia parlament teljes egészében a külpolitikai békés megoldásoknak, nevezetesen a németekhez való békés közeledésnek híve. A pártok között mélyreható külpolitikai differenciák nincsenek. B. K.

No. 704—1928.

ARVERESI HIRDETMEY.

Az oradeai ortodox izraelita hitközség folyó évi december hó 2-án d. e. 11 órakor hitközség tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen bércadja a szárnyas vágóhid mellett levő tolltépő helyiségekben 1929. év január hó 1-től gyakorolható tolltépő jogot egy esetleg több évre.

Arverési feltételek a hitközségi irodában megtudhatók, ahová zárt ajánlatok melyek a szóbeli árverés megtartása után lesznek a bizottság által felbontva, 1928. november hó 30-ig beadhatók.

Oradea, 1928. november hó 6-án.

Kirsch Henrik főjegyző. Reich József elnök.

Hotel STI

szobák!

Ma utoljára

Monopol Filmcentra.

Cluj.

Legokosabb kötöttáru BLATT-nál
Gyapju divatharisnyák Bőrkesztyűk Tiszta selyemharisnyák eredeti gyári árban
Legszebb kötöttáru BLATT-nál
Legjobb kötöttáru BLATT-nál
BLATT áruház CLUJ Főter 13. szám.

Tudományos misztifikáció a cukorhaj legújabb „csodaszere”?

Nagy pörösködés indult meg a „Gluck-hormon” körül

Berlin, nov. 17. Körülbelül most másfél éve történt, hogy az egész világ-sajtót bejárta egy új felfedezésnek a híre. A felfedezés olyan fontosnak látszott, hogy a tudósításokra az orvosok százai, betegek ezrei figyeltek fel. A legelterjedtebb betegségek közé tartozik a cukorhaj, amely ellen már évtizedek óta próbálnak különböző eszközökkel, különböző módszerekkel az orvostudomány prioriai küzdeni. Hatásmegelőzőeszközi nyertek ehhez a harchoz az inzulin felfedezését, mely, ha nem is tökéletes, de igen hatásos gyógyszernek bizonyult. Csakhogy az inzulin drágasága súlyos akadályokat gördít az elé, hogy a gyógyítás en egy hatalmas tömegre gyakorolja befolyását, mint a pusztító betegség maga.

Sokszor terjedt már alaptalannul híre egy-egy csodaszernek, ennek következtében a tudományos világ már hosszabb ideje minden erre vonatkozó tudósítást szkeptikussal fogadott.

A múlt esztendőben azonban úgy látszott, hogy végül eredménnyel jártak az évek óta folytatott tudományos kísérletek és valóban felfedezték a cukorhaj hatáshoz szükséges Gluck-hormonnak elkeresztelt preparátumot. Az új felfedezésekkel szokásos szkeptikus elnémet annak hallatára, hogy a Gluck-hormont nem kisebb egyéniség próbálta ki és ajánlja, mint a cukorhaj egyik legalaposabb, legkiválóbb ismerője, Noorden tanár, a világhírű frankfurti professzor. A Gluck-hormont — így szoltak a tudósítások — a frankfurti tanár magánklinikáján próbálták ki és a nagyszerű eredmény a legnagyobb mértékben meggyőzte a nagy-névű tudóst a szer kiválóságáról. Néhan hónappal később Wiesbadenben tudományos kongresszust tartottak és ennek az orvosi nagygyűlésnek egyik legérdekesebb pontja lett volna Noorden tanár előadása az új találmányról. Ez az előadás azonban bizonyos okoknál fogva elmaradt.

Időközben a tudományos felfedezés ügye a kutatóintézetek és klinikák birodalmából a törvényeségi épületek terméibe költözött át. Korai volna a különböző folyamatban levő bírósági eljárások eredményeiről ítéletekbe bocsátkozni. De sokan vannak, akik azt állítják, hogy az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb misztifikációjával áll szemben a tudományos világ és ennek a misztifikációnak még egy oly kiváló és feghhető szakember is, mint Noorden professzor, áldozatul esett.

A Gluck-hormon felfedezőjeként egy dr. Richard Meisner nevű berlini orvos szerepelt, aki állítólag különböző állati mirigyekből vonta ki a cukorbetegség hatáshoz szükséges Gluck-hormon felfedezése után az új találmány kihasználására egy részvénytársaság alakult, amely azonnal kapcsolatba lépett Noorden tanárral és kísérleti célokból rendelkezésre bocsátotta ezt a preparátumot. Mint már előbb említettük, az experimentumok a frankfurti magánklinikán meglepően jó eredménnyel jártak, úgy, hogy Noorden indítatva érezte magát arra, hogy a szélesebbkörű tudományos nyilvánosságának is beemutassa Meisner találmányát. 1927 áprilisában a berlini Rudolf Virchow-Hausban sebészeti kongresszust tartottak és ezen dr. Noorden megbízásából dr. Stahl informálta a tudományos nagygyűlés résztvevőit a nagyjelentőségű találmányról. A Gluck-hormon gyógyszerje kétségtelemnek látszott. Az új gyógyszerrel kezelték állapotában javulás állott be, úgy, hogy kissé merész hírek szerint már azt állították, hogy a Gluck-hormon teljesen egyenrangú az inzulinnal és adagolása lehetővé teszi az inzulinfeleskendezésnek minimumra való csökkentését.

E kedvező jelek után némileg érthetetlennek látszott, hogy miért honol oly mélyeséges csend hónapokon keresztül a nagy propagandával beharangozott csodaszere körül.

Ezt a csendet azonban némileg indokolta a prágai gyógyszerintézetben végzett vizsgálata. A prágai tudósok nagy precizitással analizálták a Gluck-hormont és legnagyobb meglepetésükre azt állapították meg, hogy a preparátum valóban gyógyszerjei alkotó része dr. Frank breslői tanár már korábban feltalált synthalintja.

Az orvosok, akik még mindig nem gondoltak semmi rosszra, nem értették a véletlennek ezt a furcsa játékát és csupán analízisük eredményét bocsátották nyilvánosságra. Más oldalról azonban kiderült, hogy az új szer felfe-

dezője, dr. Meisner, ugyanabban a vegyészeti gyárban működött mint hivatalnok, mely a synthalint állítja elő. 1926 őszén vált meg a vállalatját és röviddel rá megalapította az új gyógyszer előállító Gluck-hormon részvénytársaságot.

Ma még egyáltalán nem lehet tudni, hogy hogyan kerülnek a Gluck-hormon előállító dr. Frank gyógyszerének hirtokába, egyes feltételek szerint vásárlásokkal fedezték szükségletüket, de már olyan hírek is hallatszanak, hogy más, meg nem engedett úton szerezték a synthalint.

Mindenek következtében megindult a perek lavínja. A synthalint előállító gyár perre támadta meg Meisnerékét, mire Meisnerék fejfeletessel válaszoltak és erre a fejfeletésre a synthalint előállító gyár részéről újabb perindítás következett. Ez a három per fogja eldönteni, hogy valóban hogyan áll ez az érdekes tudományos ügy, mely egyelőre abba a stádiumba jutott, hogy a Gluck-hormon patrónsa, Noorden tanár kijelentette, hogy a most tudomására jutott tények birtokában a kérdés teljes tisztázásáig minden összekötést megszakít dr. Meisnerékkel.

A perek folynak a maguk után, a betegek pedig megint egy illúzióval szegényebbek lettek.

Az orvosok, akik még mindig nem gondoltak semmi rosszra, nem értették a véletlennek ezt a furcsa játékát és csupán analízisük eredményét bocsátották nyilvánosságra. Más oldalról azonban kiderült, hogy az új szer felfe-

dezője, dr. Meisner, ugyanabban a vegyészeti gyárban működött mint hivatalnok, mely a synthalint állítja elő. 1926 őszén vált meg a vállalatját és röviddel rá megalapította az új gyógyszer előállító Gluck-hormon részvénytársaságot.

Ma még egyáltalán nem lehet tudni, hogy hogyan kerülnek a Gluck-hormon előállító dr. Frank gyógyszerének hirtokába, egyes feltételek szerint vásárlásokkal fedezték szükségletüket, de már olyan hírek is hallatszanak, hogy más, meg nem engedett úton szerezték a synthalint.

Mindenek következtében megindult a perek lavínja. A synthalint előállító gyár perre támadta meg Meisnerékét, mire Meisnerék fejfeletessel válaszoltak és erre a fejfeletésre a synthalint előállító gyár részéről újabb perindítás következett. Ez a három per fogja eldönteni, hogy valóban hogyan áll ez az érdekes tudományos ügy, mely egyelőre abba a stádiumba jutott, hogy a Gluck-hormon patrónsa, Noorden tanár kijelentette, hogy a most tudomására jutott tények birtokában a kérdés teljes tisztázásáig minden összekötést megszakít dr. Meisnerékkel.

A perek folynak a maguk után, a betegek pedig megint egy illúzióval szegényebbek lettek.

Az új szatmári prefektus véget vet a rabbiválasztással kapcsolatos anarchiának

Vasárnapra engedélyezték a hitközség vezetőségi választását

Szatmári fűdösítők jelent: Ma iktatták be hivatalába dr. Dobosiu Endrét, Szatmármegye új prefektusát, aki mint régi szatmári ügyvéd és a nemzeti paraszpart régi harcosa, a város és a megye osztatlan szimpátiáját bírja. Dobosiu hivatalkatása alkalmával az összes hatóságok és az egyházak fejei üdvözölték. A prefektus azonnal fogadta a zsidóság delegációját is, akik előtt dr. Dobosiu kijelentette, hogy véget akar vetni a rabbiválasztás körül támadt helyzetnek, amelyet a hitközség jelenlegi vezetősége mellett Belu volt szatmári prefektus kreált.

E célból a prefektus azonnal engedélyt adott arra, hogy a hitközség vasárnap délelőtti gyűlést tartson, ahol ejtsék meg már az akuttá vált elnökvá-

lasztást és egyúttal ki a hitközség csonka választmányát. A gyűlés engedélyezésével dr. Dobosiu véget vetett a szatmári hitközségben dúló állapotnak és az ügy hamarosan lezárhat, hogy jövőre működése elé a szatmári zsidóság a legnagyobb várakozással tekintsen.

HÖLGYEIM!
A legújabb fűz, Velour, bírsőnykalapok
Lej 190-től kaphatók a

CARMEN
kalapszalombau
Cluj, Calea Victoriei 4.
Alakítások, formálások 80 Lej.

1929-es Ügyvédi
Határidőnapló
Lej 480.—
Utánvétellel szállítja
LEPAGE
könyvkereskedés Cluj.

JOSIF IZRAEL szücsmester Cluj (Kolozsvár)
Cal. Victoriei (v. Kossuth Lajos-ucca) 2. szám.
Nagy választék mindenféle szörméből. Leiki ismeretes kiszolgálás garantálva.

Rádió-amatőrök!
A berlini nemzetközi **Rádió-Világ** kiállítás összes újdonságai kaphatók. Kérje saját érdekében a most megjelent terjedelmes árjegyzékünket.

A most megnyílt
RÁDIÓ-Szalónunkban
díjtalan bemutatás. Saját modernül felszerelt
Rádió-Szanatórium
ELECTRICA
Cluj, Piata Unirii No. 28.
Eladás nagyban és kicsinyben! Eladás nagyban és kicsinyben!

Elismert tény,
hogy Siposnál kapható a legjobb árú,
hogy legolcsóbban Siposnál vásárolhat,
hogy minden ut Siposhoz vezet, mert
aki a pénzt szereti az kizárólag Sipostól
vásárol barisnyat, kötött mellényt, pulóvert,
keztűt, csipket, cernát és mindennemű ro-
vidarut.

Fiókuzlet nincs!
Sipos Reg. Ferdinand 8.
a Cimre ügyeljen!

— Temesmegye új prefektusa elfoglalta hivatalát. Temesvár és Temesmegye új prefektusa Tigorean Livius, ma délelőtti foglalta el állását. A beiktatás alkalmával a régi prefektus, dr. Costea nem jelent meg s csupán a tisztviselők, élükön Ionescu alispánal üdvözölték. Az új prefektus délután fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt hangsúlyozta, hogy a gazdasági konszolidáció érdekében fog dolgozni. A temesvári állam-biztonsági hivatal főfelügyelőjévé Valeriu Libiu eddigi rendőrprefektust nevezték ki. A pénzügyigazgatóság élére az elmozdított Rabian helyébe Cornel Lazari helyezték, akinek kinevezése osztatlan örömet keltett Temesváron. Szertán érkezik Temesvárra Boca Sever bánati miniszter, akinek fogadtatására nagy előkészületeket tesznek. Temesvári tartózkodása során a gazdasági érdekeltségek küldöttségben akarják felkeresni a Bánát miniszterét és memorandumban fogják eléje terjeszteni kívánságaikat.

Vasárnap, 18
Febr

Kiegészít
(Bucuresti-B) Uj Kelet tud.) zottsága, amely punk más hely az ülésnek a sa zatali vámtarifá viziojának kére Madgearu ipar niszler ebben ben, amely ma külföldi gazdas désenek középpe eredményeképe seket röndeite A kormány ki fogja egész dezett i Ennek érdekében kiegesztésekepe tenek, amelyek felügyelőik mind szinen fognak foghlt adatok térium a legnag ij meg. Ezert h ikára az összes ezen az értekezl anköt lefolytatá sokat. A különböző rendfelenk megá gearu miniszter ipari monográfi

Egyelőre a k noográfiajt fo ipar, cukoripa sedromgyipar, mok és gépek tpara és

Ezeknek az ipar rendelkezésük, h részlegesebben a ágak termelési i

A Kishitelbank Baia-Mare keres tolté

köny
Részletes ajánlat lölésével a
HIRSC
urhoz

Ajánlások
Soha még ilyen na a 14 napo ezért felkérjük hogy lehetőleg amennyiben de minde

Aj
Angol női m
Női reform-n
Manchettás n
Női nappa ke
Férfi
Legfinomabb
Legfin. külf. s
Gyapju női s
Angol női és
Gyapju női m
Gyermek pate
Férfi teveször
Férfi mintás z
Adesgo 45 va
Adesgo 48 va

UNI

Erdélyi Béla tagadja a bíróság előtt, hogy meggyilkolta volna Forgács Annát

Óriási érdeklődés mellett kezdődött meg a szenzációs pör tárgyalása

Budapest, november 17. A büntetőörvényszék Schadt-tanácsa ma délelőtt kezdte meg a hitvesgyilkossággal vádolt Erdélyi Béla és okirathamisítással, csalással vádolt társai bűnperének fő-tárgyalását. Már jóval a tárgyalás megkezdése előtt előkelő közéleti személyiségek, egyetemi tanárok, minisztériumi főhivatalnokok, társasági hölgyek, színészek és számos újságíró lepték el az esküdtárs-éki teremben az ülőhelyeket. Jelen van már Temesváry Gyula ügyész-ségi alelnök s a védő: Gál Jenő is. Erdélyi Béla két szurony ór között érkezik a terembe. Üdvözlő ismerőseit s igyekszik elfoglaltságát leplezni. A zsúfolt teremben hirtelen elül a zaj s mindenki a helyére siet, mert a büntető tanács bevonul a terembe.

A bíróságot a közönség és a bűnper szereplői felállással üdvözlik. Schadt elnök megnyitottnak jelenti ki a főtárgyalást s megkezdik a vádlottak személyazonosságának megállapítását.

A vádirat felolvasása előtt Gál Jenő dr. védő kéri a kirendelt védőnek, dr. Weisz Ödönnek visszarendelését, amit a jelenlevő kirendelt védő a maga részéről is kér. A bíróság ezt teljesíti s a védelem kizárólagosságát átengedi Gál Jenő választott védőnek. A védő ekkor hatásköri kifogást tesz a bíróság ellen s azt fejtegeti, hogy a per az esküdtörvényszék hatáskörébe tartozik. A bíróság ezt végzésel elutasítja s megállapítja hatáskörét a per tárgyalására. A végzés ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be.

Ezután felolvasták a terjedelmes vádiratot, mely után megkezdte a bíróság Erdélyi Béla kihallgatását. A hitvesgyilkossággal vádolt elsőrendű terhelt tagadja, hogy meg akarta ölni feleségét Forgács Annát. Azt állítja, hogy mérget

sem adott be neki s a biztosítással sem volt rejtett célja. Schadt elnök Erdélyi tagadásával szemben rámutat arra, hogy Forgács Annát a biztosítás megkötése után sorozatos szerencsétlenségek és balsorsok érték. Először csaknem belehalt mérgezésbe, aztán lezuhant a mélységbe, később újra mérgezése volt és végül idegen kéz fojtotgatása a halálát okozta.

A váltóhamisítások tekintetében Erdélyi részbeni beismerésben van. E bün-

eselekményeknél is az állítja, hogy a hamisítások nagy részét felesége Forgács Anna követte el.

Erdélyi vallomása több ponton ellentétben áll a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával. Mikor Schadt elnök erre figyelmezteti, kijelenti, hogy a vizsgálóbíró előtt tett vallomását visszavonja, mert nem úgy vették fel azt, ahogy mondotta és sok fontos részlet kimaradt.

Pál ur, a letcai állomásfőnök nem szereti a zsidókat

Legmann aranyosgyéresi kereskedőnek ki kellett pumpálni az állomás kutjából a zsidók által megfertőzött vizet

(Cluj-Kolozsvár, november 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szamosvölgyi vonattal utazó közönségnek az utóbbi hetekben a személyvonat vagonjaiban különös jelenetekben van alkalma gyönyörködni. A szamosvölgyi vonat egyik kis állomásának, Letca-nak állomásfőnöke, bizonyos Pál nevű ur unalmas hivatali teendőinek ellátása közben olyan dolgokkal szórakoztatja magát, amely különösen a zsidó utasokra nézve abszolúte nem szórakoztató. Már régen beszél a szamosvölgyi vonat utasai, hogy Pál állomásfőnök ur rendes ellenőrző utakat tesz a szamosvölgyi vonat szerelvényében, ahol miután az utasokat jól szemügyre vette, a zsidógyanus voyageurokat különös udvariassági formák megtartásával letessékeli a vonatról. Ha történetesen a zsidóknak nincs pájesze és erőlyesen mer fellépni az állomásfőnök urral szemben, ő hamarosan visszavonul, hogy annál nagyobb erőlyel töltse ki antiszemita dühét a pájeszes zsidó utasokon.

Tetteire a koronát két nappal ezelőtt tette Pál állomásfőnök, amikor nem ellenőrző utján, hanem állomásfőnöki tevékenysége közben olyan különös módon inzultált egy zsidó házaspárt, mely az egész utazó közönség jogos felháborodását váltotta ki. Letcan az egyik harmadosztályú kupéból Legmann aranyosgyéresi kereskedő fiatal feleségével kiszállott és vizet ivott az állomás kutjából. Ezután Legmann nyugodtan felszállt a vonatra és folytatni akarta utját, amikor hangos szitkozódások közepette felugrott a vonatra Pál állomásfőnök és lerángatta a lépcsőről Legmann-t. Az állomásfőnök a következő szavakkal fordult Legmannhoz:

— Bűdös zsidó! Hogy merted bemocskolni az állomás kutját?

És nem követelt egyebet Legmanntól, mint hogy

a zsidó kéztől bemocskolt vizet ki-

pumpálja a kutból, hogy ezáltal fertőtlenítsd.

Legmann a felszeg, hosszú szakállu és pájeszes zsidó kétségbeesetten tiltakozott az inzultus és a szokatlan követelés ellen és első ijedségében felajánlotta az állomásfőnöknek, hogy fizeti a kipumpálás költségeit, csak engedje tovább utazni. De Pálnak ez nem volt elegendő.

Egyszerűen nem engedte felszállani Legmann-t a vonatra, mert azt kívánta tőle, hogy személyesen hajtsa végre a víz kipumpálásának munkálatait.

Néhány óráig tartó kínzás után végül utjára engedte Pál állomásfőnök Legmann-t, aki feljelentéssel él durva táma-

Marosvásárhelyen kivették a rendőrprefektúra hatásköréből az utlevelek kezelését

Targumures-Marosvásárhely, nov. 17. Pénteken délelőtt a belügyminisztériumtól feltűnést keltő rendelet érkezett Marosvásárhelyre, amely Marosvásárhely város egész közönsége körében érdekes találgatásokra adott alkalmat. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy az utlevelek kiállítására a rendőrprefektúra hatáskörébe tartozik. Mint minden városban, úgy Marosvásárhelyen is a rendőrprefektus, illetőleg megbízottja állította ki az utleveleket, azonban a közönség részéről számos panasz érkezett, hogy az utleveleket nem adják ki kellő időben és hogy sokszor nemesak a törvényesség szem-

pontjai érvényesültek a marosvásárhelyi rendőrprefektúrán.

Ugyátszik, ezeknek a panaszoknak orvoslásaként adta ki a belügyminisztérium az új rendeletet, amelynek értelmében a marosvásárhelyi utlevelek kiállítását kivesszük a rendőrprefektúra hatásköréből és az utlevelekkel kapcsolatos összes ügyeket dr. Vesca János vármegyei prefektusnak adják át. Hétfőtől kezdve Marosvásárhelyen már a vármegyei prefektus állítja ki az utleveleket, ami a közönség körében nagy meglepetéskeltet.

— Állandó légi járat készül Olaszország és Barcelona között. Milanóból jelentik: Ostia légi kikötőjéből kiindulva ma egy olasz utasszállító repülőgép a tenger felett átrepült Barcelonába. Az olasz légi forgalmi társaság állandó járatot szándékozik létesíteni Genova és Barcelona között, azért volt szükség a mai kísérleti repülésre. Az angol utasszállító gép postát vitt magával spanyol területre.

— Paul Boncour benyújtotta lemondását a népszövetségi állandó bizottsági tagságáról. Párisból jelentik: Paul Boncour francia állandó népszövetségi megbízott benyújtotta a kormánynak tisztelettel való lemondását. Briand külügyminiszter a lemondás benyújtása után érintkezést keresett Boncourral, de nem hiszik, hogy sikerült volna elhatározásának megmáltására birmia. Az újságírók kérdézőkódására Boncour kijelentette, hogy lemondása nem a miatt következett és mintha elvesztette volna hitét a népszövetség eredményes munkájában.

— A CFR kiegyezik a receai katasztrófa károsultjaival. Bukarestből jelentik: A receai vonatszerencsétlenség miatt többmillió lej kártérítést követelnek a vasutatól. Rocca mérnök anvia tizmillió, a Baicoianu-család ötmillió lej kártérítést követel a Rocca Giuseppe családdal pusztulásáért. A követelést a CFR azzal utasította el, hogy a felpanaszok nagyon távoli rokonai az áldozatoknak. A vasutagazgatóságának állatában az volt az intenciója, hogy a kártérítési pereket évekig húzza-halassza. A lapok ez eleln élesen tiltakoznak és felhívják a vasutagazgatóság figyelmét, hogy a halasztással csak a kiadásokat és költségeket növelik. A tiltakozásra a közlekedésügyi miniszter utasította a vasut jogügyi osztályát, hogy a károsultakkal egyezzen ki.

— Amerikába készül Rafael Sienal Madonnája. Párisból jelentik: Amerikai műkereskedők konzorciuma 750.000 dollárért megvette Rafael híres Sienal Madonnáját. A képet hír szerint Rocke feljebb gyűjteménye számára szerették meg a műkereskedők.

— Magyarország 200 évig egymaga el tudná látni az egész világ alumíniumszükségletét. Budapestről jelentik: Az egységspárt érkekezletén az alumíniumgyártás problémája merült fel. Hermann kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy semmi veszedelem nincs abban, ha a baukszit-ércet Magyarország exportálja. Mert Magyarország jelenleg abban a szerencsés helyzetben van, hogy kétszáz évig tudná fedezni az egész világ alumíniumszükségletét. Azonban a baukszit-érc helyföldi feldolgozása egyelőre még nem rentabilis, mert hiányzik a kellő propaganda.

A legújabb **Velour**, **Bársony** kalapok a legolcsóbban
Filckalapok Lei 180-tól csakis az
„IDEAL”-ban
 szerezhetők be. Cluj, Reg. Ferdinand 8
 Alakítások, férfikalapok formálása gyári árában 24 óra alatt.

Gyermekeknél,

kik hamarabb ideig tartózkodnak az iskolában és poros játszótéren a haj és fejbőr ápolása fokozottan gondoskodást igényel. Öntudatos szülők ezért gyermekeik fejbőrét hetenként néhányzor **Dr. Dralle-é Birkenwasser-rel** dörzsölik be, miáltal a fejbőr tiszta és korpamosos lesz, a haj erősebbé válik, a fejbőr a viszketőség elmúlik. Megródi a fejbőr a ragályos bőrbetegségektől és a haj hajlékosságát megőrzésére elősegíti.

Öngyógyítók a Dr. Dralle névre! * Mindenképp kapható!

Vasárnap, 18. Az ang...
 Bertinből...
 Crawford...
 ügynökség...
 logatott köz...
 yokat mondo...
 — Amint én...
 zött — Köz...
 vállalkozási...
 ányzik a rek...
 Angolorszá...
 két adtak ké...
 5 milliódot...
 — Ezen e...
 kozni — fol...
 nem, mert a...
 reklámozott...
 tözik le. Az...
 utóbb feltéte...
 A reklám...
 valamid, állj...
 pedig minden...
 mije — ugy...
 az uccára. A...
 az az alapja...
 és végtelenül...
 másának. Ebb...
 ország sem...
 mi ezt nem r...
 ilyen nemzeti...
 ennélfogva ki...
 Szerinte Né...
 ral kellene ill...
 úzni. Mintha...
 iparban senki...
 kellene haszn...
 — Meg kell...
 ha van valami...
 uccára, más...
 nem úgy dm...
 gal közzétesz...
 melyik lapban...
 kor van hatá...
 jelenik meg...
 sel. Ez a zén...
 nagy reklám...
 A felolvas...
 kózik nagy...
 William fejte...
 — DR. BUT...
 rokonszenves...
 román újsá...
 Vaida belügy...
 neveztek ki...
 — A kolozs...
 jává PAVEL...
 — Fedák S...
 het Ruszinsz...
 tik: Fedák S...
 most fejezte...
 ban diadalmas...
 magyar dallal...
 három város...
 kácson és Un...
 tegnáp érkez...
 zomban Fedák...
 ken a helyeke...
 mányzója nem...
 magyar művé...
 gáda a beuta...
 — Évente...
 Csehszlovákia...
 A „Prager Ta...
 Novák kereske...
 deményezésér...
 kat folytatott...
 ról szóló törvé...
 új törvény ér...
 irányzott utép...
 tozatának meg...
 előirányzott b...
 befül élvezze...
 állás biztos...
 tárgyakakos f...
 technikai kere...
 ékymilliárdnyi...
 tinte évente 200...
 árnak föl uté...

HIREK

Az angol reklámkirály a reklámról

Berlínből jelentik, hogy sir William Crawford, a legnagyobb angol reklámügynökség vezetője, aki itt időzött, válogatott közönség előtt igen érdekes dolgokat mondott el a reklámról.

— Amint én látom — szökt többek között — Közép Európában nem hiányzik a vállalkozási szellem, de határozottan hiányzik a reklám-szellem. Mit kell ezen Angolországban 1906-ban 300 millió márkát adtak ki újsághirdetésekre, 1927-ben 3 milliót.

— Ezen egyáltalán nem kell csodálkozni — folytatta — még pedig azért nem, mert a hirdetések rájöttek, hogy ha reklámoztatnak, ennek a hasznát ők főződik le. Az újsághirdetésnek előbb utóbb feltétlenül jelentkezik a hatása.

A reklám lényege szerinte: „ha van valamid, állj ki vele az utcára”. Már pedig minden országnak van valamije — ugymond — amivel kiállhat az utcára. A manchesteri híres iparnak az az alapja, hogy a nedves angol levegő végtelenül kedvez itt a gyapot feldolgozásnak. Ebben a tekintetben egyetlen ország sem versenyezhet velünk. Nos, mi ezt nem rejtjük a véka alá. Van egy ilyen nemzeti különleges sajátosságunk, emellett kiállunk vele az utcára.

Szerinte Németországnak a vegyi iparral kellene ilyen világra szóló reklámot ütnie. Minthogy Németországot a vegyi iparban senki sem tudja felülmúlni, ezt ki kellene használni.

— Meg kell tanulniok — szökt — hogy ha van valamijük, ezzel ki kell állni az utcára, mászóval reklámozni kell. De nem úgy ám, hogy roppant óvatossággal közlészünk egy kis hirdetést valamelyik lapban. A hirdetésnek csak akkor van hatása, ha legalább ötvenszer jelenik meg okos és feltűnő szövegezéssel. Ez a zén tapasztalatom, amelyet egy nagy reklámügynökség élén szereztem.

A felolvasáson megjelent német vállalkozók nagy figyelemmel hallgatták Sir William fejtegetéseit.

— DR. BUTEANU AURELT, a Patria rokonszenves szerkesztőjé és az erdélyi román újságírószindikátus főtitkárát Valda belügyminiszter kabinetjének főnöke nevezte ki.

— A kolozsvári Román Opera igazgatójának PAVEL Constantint nevezte ki.

— Fedák Sári nem vendégszeropelhet Ruszinszkoön. Budapestről jelentik: Fedák Sári, aki, mint ismeretes, most fejezte be Magyarországon városában diadalmas körútját az ötszáz éves magyar dalal, szülőföldjén, Ruszinszko városában, Beregszászon, Munkácsra és Ungváron akart énekelni. Tegnap érkezett értesítés szerint azonban Fedák Sári nem képhet fel ezen a helyeken, mert Ruszinszko kormányzója nem tartja kívánatosnak a magyar művész szereplését és megtagadta a beutazási engedélyt.

— Évente 200 milliót fordítanak Csehszlovákia országutainak építésére. A „Prager Tagblatt” értesülése szerint Novák kereskedelemügyi miniszter kezdeményezésére a kormány tárgyalásokat folytatott az állami utépítési alapról szóló törvény megreformálásáról. Az új törvény értelmében a tíz évre előirányzott utépítési programot úgy változtatnák meg, hogy a törvény által előirányzott beruházást már öt éven belül elvégezzék. Ugyanakkor a szociális biztosítás központi intézetével tárgyalások folynak a törvényhozás technikai keresztülviteléről, mivel az egymillióárdnyi utalapról az új terv szerint évente 200 millió koronát használnak az utépítési célokra.

Tungsram-Bariumcső

Ön csak bemondja, hogy milyen kapcsolású rádiókészüléke van és minden szaküzletben megkaphatja a szükséges legjobb

Tungsram-Bariumcsöveket.

LEGUJABB

Költségkimelés szempontjából elmarad a grandiózus gyulafehérvári ünnepség

Bucuresti-Bukarest, november 17. Beavatott helyen nyert információk szerint a Gyulafehérvárra tervezett december elseji grandiózus manifesztáció, tekintettel arra, hogy az államkassza üres,

el fog maradni. Gyulafehérváron az egysülés tízéves jubileumát a megye fogja megünnepelni és költségkimelés szempontjából minden megye saját székelyén külön ünnepséget fog rendezni.

A Banca Nationala 807-es árfolyamon korlátlan mennyiségben bocsát angol fontot fiókjai rendelkezésére

(Bucuresti-Bukarest, november 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Banca Nationala ma újabb intézkedést lépett életbe a lejspekuláció megakadályozására. A Nemzeti Bank telefonon továbbított körlevélben értesítette összes vidéki fiókjait, különösen az erdélyi és főként az aradi

és temesvári intézeteit, hogy 807-es árfolyamon korlátlan mennyiségben bocsát angol fontot rendelkezésükre. A Banca Nationala ezzel az intézkedéssel a lej további lemorzsolódását akarja megakadályozni.

A nagyvezérkar az ostromállapot eltörlése ellen foglalt állást

Ha az ostromállapotot fel is függesztik, a folyamatban lévő ügyek, valamint a Marzescu-törvénybe ütköző cselekedetek továbbra is katonai bíraskodás elé fognak tartozni

Bucuresti-Bukarest, nov. 17. Az Uj Kelet tudósítójától. Noha a minisztertanács már két nappal ezelőtt elhatározta az ostromállapot felfüggesztését, erről a határozatról hivatalos nyilatkozat még mindig nem jelent meg. E kétséglelem okát a Lupta abban adja, hogy a nagyvezérkar az ostromállapot eltörlése ellen foglalt állást bizonyos hadügyi szempontokra hivatkozva.

Cihosky tábornok ma ebben az ügyben kétórási kihallgatáson jelent meg Maniu miniszterelnöknel, akinek a Lupta szerint bejelentette volna, hogy a nagyvezérkar többszörös kérdés-ködére azt a válasz adta, hogy az ide vonatkozó tervezet most készül el. A Lupta szerint annyit máris bizonyos, hogyha az ostromállapotot felfüggesztik, a jelenlegi katonai bíróság előtt fo-

lyamatban lévő ügyeket továbbra is a katonai bíróságok fogják letárgyalni. Továbbra is a katonai bíraskodás hatásköre alá fognak tartozni meg az ostromállapot eltörlése esetén is a speciális katonai ügyek, valamint a Marzescu-féle rendtörvény paragrafusaihoz ütköző cselekedetek, ugymint hatóságserítés, szolgálat megtagadása, rendezavarások és hasonló cselekedetek, mert a Marzescu-féle rendtörvényt csak törvényhatósági uton lehet hatálytalannítani. A Lupta még azt is jelenti, hogy a nagyvezérkar ellene van a december elsején életbelépő amnesztációnak is és így alighanem csak azok — körülbelül nyolcszáz személy — fognak amnesztáciában részesülni, akik a liberális kormány alatt hozott amnesztia-rendeletből kimaradtak, főképpen az ellen-séghez való szökés miatt elítéltek.

Keddre Kolozsvárra összehívták az Erdélyi Zsidó Választási blokkot

(Cluj-Kolozsvár, november 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi választási blokk delegátusai közel egy hét óta Bukarestben tartózkodnak, ahol a nemzeti parasztpárt vezetésével választási tárgyalásokat folytattak le. Ezek a tárgyalások a mai nap folyamán perfek-tálódtak s ezért a mai nap folyamán táviratilag keddi délután négy órára Kolozsvárra összehívták az erdélyi zsidó

választási blokk, valamint a nagyinézőbizottság ülést.

A Központi iroda ezután is felszólítja a nagyinézőbizottság, valamint a választási blokk tagjait, hogy a keddi ülésen feltétlenül megjelenjenek, mert ezen az ülésen fog beszámolni a bukaresti delegáció a választásokra vonatkozó tárgyalások eredményeiről.

— Mussolini feloszlatta a filmcenzura bizottságot, mert nem volt elég szigorú. Mikánóból jelentik: Mussolini, mint belügyminiszter feloszlatta a filmcenzura-bizottságot, amelynek az volt a feladata, hogy különös gondot fordítsa a külföldi képeket, főleg az idegen háborús filmeket. A római filmcenzura bizottság feloszlátása azért történt, mert elkerülte a figyelmét egy Fox-film és engedélyt adott rá, hogy a „Büntetés Angvala” című képet bemutassák Oalszországban, amely az olasz nemzeti becsületre nézve sértő jeleneteket tartalmaz. Ezt a filmet a belügy-minisztérium utólag betiltotta. Egyidejűleg megalakult Rómában a népművelési minisztérium oltalma alatt egy új olasz filmvállalat, amely céljának tűzte ki az olasz filmgyártás föllendítését.

Átköltözködtünk!

Str. R. Maria 4. alá (volt Zeus helyiség)

Megnyitó reklámáraink csak 3 hétig

- 1 mozaik diványpárna legmodern. Lei 130
 - 1 teljes hozzávaló férőhelyhez Lei 400
 - 1 mtr. 12. wattlein tiszta gyapjú Lei 125
 - 1 mtr. fekete cloth Lei 98
 - 1 pár tiszta gyapjú női harisnya Lei 115
 - 1 pár tiszta selyem női harisnya Lei 185
- Ezenkívül puloverek, mellények, szabókellék, bélés- rövid- kézmunkaárú stb. hasonló olcsó árban.

Neumann Károly

utóda Cluj, Str. Regina Maria 4.

— A „Temps” Bethlen nyilatkozatáról a királykérdésben. Budapestről jelentik: Párisi jelentés szerint a Le Temps foglalkozik Bethlen miniszterelnöknek a képviselőházban Rassy interpellációjára adott válaszával a királykérdésben és a francia politikai körök nevében meglepedéssel állapítja meg, hogy a magyar kormány ezirányú intenciói tekintetében most már kétség nem áll fenn. A lap szerint francia politikai körökben megnyugvással vették tudomásul, hogy a magyar kormány a kérdést nem tartja aktuálisnak s határozott kormánykijelentések után jogzárta most már puccskísérleti szándékokkal nem vádolható meg.

Saj t kész tményű BUTOROK

háló, ebédlő, úriszobák melyen leszállott árban szereshetők be a Lampel butorüzletbe Cluj, Regina Maria 34.

— Havas Katónak hívták azt a hét éves kis hegedűművésznőt, aki ma vasárnap délután fél 5 órakort tartja meg koncertjét a katólikus gimnázium dísztermében. Ennek a kis művészcsemétének a programjában Paganini, Bartók, Brahms és a többi klasszikusok szerepelnek jellemzően annak, hogy ez a kis hegedűvirtuóz már a legnehezebb zenei interpretációkkal is könnyviszerral megbirkózik. Havas Kató koncertje után a budapesti zeneakadémián fogja folytatni felsőbb tanulmányait, amelyekre szakavatottan és sok szeretettel készítette elő mestere, S. Kouba Paula zeneanő. A délutáni koncert iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— Gyapjút vásárol a szovjet Magyar országon. Budapestről jelentik: A budapesti lapok arról értesülnek, hogy a közeljövőben nagyarányú gyapjuktittel indul meg Oroszországba. Scitovszky belügyminiszter a szovjet megbízottainak már meg is adta a beutazási engedélyt. Az esteleg bolsevista propagandát, amelyet az orosz kiküldöttek folytathatnának, a közbiztonsági osztály fogja elhárítani. A berlini kereskedelmi szovjétképviselet igen nagy óvadékokat helyezett el a gyapjувásárlásért budapesti bankokban.

a jöt
utánozzák
rek, így az
óta bevált
di
NA
szeszt
bevásár-
tványt —
eny szigo-
k — és ér-
atot utasít-
ak a Diana
valódi.
kes, hogy az áll-
sésében abszolot
eti fordulásokal
ehhez hasonló jele-
olykor-olykor ké-
réről. Mi minden-
zatóságának fi-
állomásonk ur
ilyetén való mű-
refektura
lését
marosvásárhelyi
k a panaszkodnak
a belügyminiszter-
amelynek értel-
lyi utlevelek ki-
rendőrprefektura
velekkel kapcsola-
r. Vescan János
k adják át. Hét-
sárhelyen már a
ítja ki az utleve-
örében nagy meg-
a receal katasz-
karésztől jelen-
szerecsenésé-
rtérítést követel
a mérnök anvja
család ötmillió
Rocca Giuseppe
A követelést a
el, hogy a felpo-
konai az áldozat-
tóságnak általa-
tja, hogy a kár-
huzza-halassza.
n tártakoznak és
tóság figyelme-
ak a kiadásokat
A tártakozás-
ster utasította a
t, hogy a káro-
il Rósal Szent
mentik: Amerikai
tuma 750.000 dol
el híres Sienal
ír szerint Rocke
mára szerzők

Málnási SICULIA gyógyviz

az összes hasonló gyógyvizek közt a leghatásosabb.

A köhögést, rekedtséget, torok, gége-hurut tünetelt enyhíti. A gyomorégést és nyomást gyökeresen megszünteti. Epebántalmaknál kiváló. **Kapható mindenütt**

Központi elárúsítás: Oradea, Strada Saguna No 17. Főlerakat Clujon Klein S.-nél, Str. General Dragalina No 27.

A marseille-algiri repülőgép látogatást tett egy harmadik emeleti lakásban. Párisból jelentik: A Marseille-Algiri közötti postarepülőgép elvezetése az egyensúlyát, kénytelen volt leereszkedni és leszállás közben több háznak nekiütdött. Az egyik ház harmadik emeletét bedöntötte és az emeleti lakások butorzata összezuhan. Végül is három darabra törve, a villenydrókat leszaggatva az utcára zuhant. A gép három utasát súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

Felállítják a fascista nagytanácsot Rómából jelentik: A szenátus mai ülésén a fascista nagytanács megalkotásának javaslatával foglalkoztak. Felső lánt Mussolini kormányelnök is. A szenátus a miniszterelnök beszéde után 86 szavazattal 19 ellenében határozatot hozott, melyben kimondja, hogy meg van győződve annak szükségességéről, hogy a fascista nagytanácsnak helvet kell foglalnia az alkotmányos szervek sorában.

Moszkvában tüzfajátság uralkodik Moszkvai jelentés szerint Szovjetország fővárosában egyre nagyobb méreteket ölt a tüzfajátság. A tüzfajátságok már csak egy hétre elégitik ki a szükségletet. Kevés kilitás van arra, hogy a helyzet javuljon, mivel a tüzfajának Moszkvába való szállítása ebben az évben 12 százalékkal fejlődött vissza. Az utóbbi körülménynek az az oka, hogy nem állott kellő mennyiségű szállítási eszköz rendelkezésre. Most Moszkvában naponta 240 vagon tüzfajával kevesebb érkezik, mint amennyire szükség volna.

Hét évig ártatlanul ült fegyházban két állítólagos rabló. Kölnből jelentik: A véletlen szerencse következtében most állapították meg, hogy két kölni munkást, akiket egy rablótámadás miatt öt és hétevi fegyházra ítélték ártatlanul töltötték ki büntetésüket. 1918 október közepén egy építési cég alkalmazottjától 10.800 márkát raboltak el és a rablótámadás gyanúja alatt három munkást tartóztattak le. Mind a hárman tagadták bűnösségüket. Az egyik a vizsgálati fogságban meghalt, a másik kettőt pedig 1920-ban jogerősen elítélték. Most kilenc év elmúltával egy rendőrtisztviselő véletlenül megtalálta azt, hogy nem a két elítélt követte el a rablótámadást, hanem a Köln közelében fekvő Kernen városka két munkása. A két munkást tegnap letartóztatták és mindketten beismerő vallomást tettek. Az ártatlanul elítélték kártalanításért fogják perelni az államot.

Urológiai, vese-, hólyag és végbélbetegknél a természetes „Ferenc Józsei” keserűviz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc Józsei víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Bulgáriában is bevezetik a doktori címet. Szófiából jelentik: A szófiaiegyetemen eddig nem kellett megszerezni a doktori diplomát, usv. hogy az egyetemet végzett fiatal emberek kénytelenek voltak a külföldre menni, ha a doktori címet meg akarták kapni. A szófiaiegyetem tanácsa tegnap elhatározta, hogy Bulgáriában is bevezetik a doktori címet és az ezirányú vizsgálatokat még ebben az évben meg fogják tartani.

SPORT

Haggibbor—KMSC Romania—Universitatea

(Cluj-Kolozsvár, november 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai sportprogram őszi forduló vége felé közeledő etapjának jelentős napja lesz. A két főmérkőzés eredményei nagyban fogják befolyásolni a bajnoki tabella állását. A Haggibbor, mai győzelme esetén 7 ponttal a bajnoki lista negyedik helyén végezhet és az előkelő helyezését a csapat nagy elánnal indul a küzdelemben. A KMSC számára is nagy fontossággal bír a mérkőzés, mert a munkáscsapat az egész szezonban hallatlan balszerencsével küzdött és eddig csak egy pontot tudott szerezni a bajnokságokon. A Haggibbor legjobb rendelkezésére álló erővel a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Neumann, Zélig, Raffael, Virág, Ordentlich, Weisz, Hirsch, Krausz, Márk Frenkel, Szilágyi.

A Romania—Universitatea mérkőzés a szezon derbyjének tekinthető. Az Universitatea betörni készül és hátralévő mérkőzéseinek megnyerésével akarja veszélyeztetni a bajnokság élén haladó csapatok helyezését. Az egyetemieknek még négy meccsük van hátra, melyek közül a mai kétségkívül a legnehezebb. A KAC-cal és a Romániával szemben a csapatnak mindössze csak egy pontvesztése van, ha a meccset megnyeri, könnyen a bajnokság élére kerülhet. Ha pedig a Romania multheti gyenge formáját fogja kijátszani, akkor a vereség be is következhetik.

A CFR pályán az RMS játszik a Sodronyipari SC-vel. A mérkőzés favoritja a gyéresiek rokonszenves csapata, ám ha az RMS végre magára találna, nem csak élvezetes játékot, de meglepő eredményt is hozhat a játék.

A mérkőzés bírái: Haggibbor—KMSC Muresau, Romania—Universitatea Jakobi, Sodronyipar—RMS dr. Hirsch Elemér.

Véres családlitás Lüttichben. Lüttichből jelentik: Egy elkeveredett belga gépészmérnök, aki megtudta, hogy a felesége megcsalja, agyonlőtte az aszszonyt, valamint két leányát, azután kirohant az állomásra és a vonat alá vetette magát, amelynek kerekei véres hústömeggé ronszolták.

Férfi és női kalapokat fest, tisztít vasal és formál Fehér
Str. Memorandului (Unió-u 21.)

Erdély és Bánát területére jól szervezett előkelő biztosító társaság szervezésben és üzletszerzésben járta

szervezési főnököt keres. Kimerítő ajánlatok, amelyek diszkrétan fognak kezeltetni „Organisation S. 526” jellege alatt azonnal beküldendő. Ajánlatokat közvetít Rudolf Mosse S. A. Bucuresti, Calea Victoriei 31.

Hirdessen az Uj Keletben

Közgazdaság

A kormány gazdasági bizottsága megkezdte az exportvámok leépítését

Egyelőre a tojás és a szénpor kiviteli illetékét szállították le. Akövetkező ülésen döntenek az állatvámokról

Bucuresti—Bukarest, nov. 17. Az Uj Kelet tudósítójától. A kormány gazdasági bizottsága szombaton délelőtti ülést tartott, amelyen Popovici Mihály pénzügyminiszter, Madgearu kereskedelemügyi miniszter, Mihalache földmívelésügyi miniszter és Ernest Ene iparügyi államtitkár vettek részt. Az ülés során

a bizottság a kormány gazdasági programjának alapelveit fektette le, valamint nagy vonásokban tárgyalás alá vette különböző gazdasági és pénzügyi törvényjavaslatokat, amelyeknél szükség van az egyes minisztériumok munkájának összehangolására.

Egyik legfontosabb pontja a gazda-

sági bizottság ülésének a még fennálló kiviteli illetékek eltörlésének, illetve leépítésének kérdése volt. Ebben a tekintetben a bizottság abban állapodott meg, hogy

a tojás exportvámját, szezonra való tekintet nélkül 1 lejről 50 banira, a szénpor kiviteli illetékét pedig 1100 lejről 110 lejre szállítja le.

A bizottság foglalkozott még az országban tapasztalható babhiány, valamint az állatok kiviteli váma leépítésének kérdésével is, amely kérdésekben azonban csak a következő ülésen fog határozatot hozni.

Visszakövetelhető a kávéházak és éttermek által már befizetett zeneadók. Az ország vendégiparának egyik régi sérelme az, hogy a kávéházakban és vendéglőkben alkalmazott zenekarok után külön látványossági zeneadót kénytelenek fizetni, holott az 1926. évi törvény első fejezetének második pontja félre nem érthető módon úgy intézkedik, hogy csak azok a nyilvános helyiségek kötelesek látványossági adót fizetni, amelyek elsősorban a közönség szóakoztatására szolgálnak. Most egy konkrét esetről kifolyólag a bukaresti tábla helyt adott az „Athéno Palace” felebezésének, amely étterem esténként 200 lej zeneadót lett volna köteles fizetni. A bíróság hitelesítette szerint a hivatkozott törvény értelmében az éttermek nem tartoznak azon nyilvános helyiségek sorába, amelyek látványossági adó alá vonhatók volna, még abban az esetben sem, ha zenekarokat alkalmaznak és ha táncolnak is a helyiségben, mert az éttermeknek nem az a főcéljuk, hogy látványosságot nyújtsanak. Ennek a döntésnek az alapján a vendéglősök és kávéosok körében mozgalom indult meg, hogy az összes eddigi zeneadókirovásokat közvetlenül a pénzügyminisztériumnál megfellebbezzik, illetve követelni fogják a már befizetett zeneadók visszatérítését.

Az arany és ezüst új beváltási ára. Az iparügyi minisztérium mellett működő nemesfémbizottság az arany hivatalos beváltási árát kilógrammonként 110.031 lejben, az ezüst árát 2889 lejben állapította meg. Az új beváltási árak november 30-ig maradnak érvényben.

Megalakult az első román műsolyomgyár. A napokban jegyezték be az ilfovi törvényszéken, hogy a Banca Românească, Banca de Credit Român, Banca Chrissovoloni, D. Ghica és társaság az Első Román Műsolyomgyár céged részvénytársaságot alapítottak. A társaság alaptőkéje 20 millió lej, amely négyezer darab egyenként 5000 lej név értékű részvényre oszlik. Az igazgatóság tagjai között van N. P. Stefanescu Oscar Kaufmann, Karl V. Scherer, D. Ghica, I. Săvescu, dr. Preiss és mások.

Iparpártolási kedvezmények. A legfőbb iparügyi bizottság legutóbbi ülésében hozta az ahhoz, hogy a nagybányai „Delta” Lengyel és Társaság részárugyár iparpártolási kedvezményét a vállalat által utóbb létesített par ketta-osztályra is kiterjesszék.

Tizenöt napon belül ki kell váltani a vámnál maradt árukat. A bukaresti vámvézerigazgatóság közlése szerint a kolozsvári vámhivatalnál nagyobb tétel árú és külföldről érkezett tárgy van, amelyet a címzettek még nem vették át. A vezérigazgatóság felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy amennyiben november 30-ig címükre érkezett árut nem váltják ki, nyilvános árverésen fogják azokat eladni.

Előkelő, jól bevezetett biztosító társaság brassói vezérigazgatóság részére köl- és belsejgálatban járta, jó referenciákkal rendelkező

vezető titkárt keres. Ajánlatokat „Existența S. 526” jelge alatt Rudolf Mosse S. A. Bucuresti Calea Victoriei 31. közvetít.

szörmeárpuháza
Cluj, Str. Memorandului 3.

DÉRI

Nemes szörmeárpuháza
tökéletes kivitelben

Telefon 12-12

Színház

A Magyar Színház... Vasárnap d. u. kában. (M helyarákka. Sonja, Wernari, Erna... Vasárnap d. u. retrevu-ud helyarákka. Vasárnap este 9 rettujdonság ben. Rendes szám: 154.) Hétfő: Fifi. (Ope sal, új szere 14. szám. B kedő: Tisztelem operetteujdo helya, Bete Tompa Bela. wcl. Premjér számszám 152.

A Magyar Színház... Vasárnap délelőti su mozamatit árákkal. A b dem dráma Sonja, Wernari, Erna... Paphé-Emeric

A színház... Grandiózus Színházban: Kezdeve öt napig egyik legújabb éjék vetíteni, amé (Ejféli után) a cí Shearer L. Gray nagyozó éjjeli

Kérle ezen védjegyü hócipöt, mert olcsó és garantált jóminőségü

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Vasárnap d. u. fél 4-kor: A halál árnyékában. (Mozi-előadás nagyon olcsó helyárakkal. Főszereplők: Magda Sonja, Werner Krauss, Angelo Ferrari, Erna Morena.) Ezenkívül: Világésemények (Pathé-journal.)
 Vasárnap d. u. fél 8-kor: Szeretlek! (Operettrevü-ujdonság 6-odszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 153.)
 Vasárnap este 9 órakor: Régi nyár. (Operettrevü-ujdonság 10-adszor. Berletstünetben. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 151.)
 Hétfő: Fifi. (Operettrevü új betanulással, új szereposztással. Napi berlet 14. szám B. Sorozatszám: 155.)
 Kedd: Tisztelem a régi szeretőmet. (Revü operettrevü-ujdonság, először.) Kondon Ibolya, Betegh Bébi, Kun Magda, Tompa Bela, Ihász Aladár főlépésével. Premiére-berlet 15. szám. Sorozatszám: 152.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Nagyszabású mozimatiné 15 és 10 lejes helyárakkal. A halál árnyékában. (Modern dráma. Főszereplők: Magda Sonja, Werner Krauss, Angelo Ferrari, Erna Morena.) Ezenkívül új Pathé-Emericus-Hiradó.)

A színháziroda közleményei:

Grandiózus filmatrakció a Magyar Színházban: Ketten a lejtőn. Hétfőtől kezdve öt napig a modern filmgyártás egyik legújabb és legszebb remekét fogják vetíteni, amelynek „Ketten a lejtőn” (Éjféli után) a címe. Főszereplői: Norma Shearer, L. Gray, Gwen Lee. A Broadway nagyos éjjeli életét tárja elénk ez a

film izgalmas, érdekes drámai keretben. A film öt napig látható: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken. De naponként csak két előadást tartanak: félgyakor és félhatkor.

Ma d. e. 11-kor és délután fél 4-kor: A halál árnyékában. Mozimatinét rendez ma délelőtt a Magyar Színház. Egy nagyszabású film-atrakciót fognak vetíteni A halál árnyékában címmel Magda Sonjával, Werner Kraussal, Angelo Ferrarival, Erna Morenával a főszerepekben. Ezenkívül a legérdekesebb világésemények Pathé-Emericus-jurnal. Délelőtti helyárak 15 és 10 lej. Délutáni helyárak 30, 20 és 10 lej.

Ma két színházi előadás: Szeretlek és Régi nyár. Ma vasárnap délután fél 8 órakor a színház legújabb, legragyogóbb revüjüke a Szeretlek kerül színre. Este 9 órakor a Régi nyár című nagy revü-atrakciót adják tízedszer. Minthogy az esti előadást berletstünetben tartják meg az összes páholyok és földszinti ülések a nembérlő közönség rendelkezésére állnak.

*Olcsó gramfon és legjobb lemezek a „Safaruth”-ban Cluj. P. M. Viteazul. Kérjen ingyen katalógust.

-kályhával fűt ma már a „Makk-ász” is. Ha jó kályhát akar, szerezzé be már is. 10 kg. fűvel fűt egy 80 m³ szobát 24 órán át. Leggazdaságosabb. Leghigiénikusabb. Világ-szabadalom. Tartóssága örökös! 10 évi garancia! ARLAPOT KÉSZSÉGGEL KULD:

Szántó Dezső és Fia
 Oradea, Str. Marasesti 8. Telefon 4-91.
 Városi iroda: Str. Avram Iancu 8.
 Acéllemez-redőnyök. Esslingeni faredőnyök. Vasszerkezeti cikkek.
 Kolozsvári vezérképviselet Babos & Co vaskeresk.

Szinehagyott és kopott

nyakkendőjét nedobja el. T ujjáalakítja TOLEDO

kézimunkaszalon és előnyomda Cluj, Calea Regele Ferdinand No 8 (volt Berényiné-féle üzlet, Sipos udvarában)

Hirdessen az Uj Keletben

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígy levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Svábbogarakat

muszkákat biztonságos kiirtás Svaboforrattal. Hivatalos bizonyítvánnyal garantáltan mérge mentes Embernek, szállításnak teljesen ártalmatlan. Egy csomag elegendő teljes kiirtáshoz. Utánvetel 55 lejért szállítjuk. Viszonteladókna rabatt. Mythos Vegyi-művek Rt., Braşov. Telefon 4-32.

Zongora kitűnő állapotban levő, helyszűke miatt, azonnal eladó. Muzem u. 4., ajtó 2.

Utazót keres cukorkagyár Erdély. Bánatra. Ajánlatok: Rudolf Moschhoz Cluj. 1318

Kézvel szedett fajalma cca 20 q eladó. Gichis de jos, udul8 otthon: Kastély.

Sürgösen eladó Hollóucca 8 szám alatt 4 szoba-konyha ház kerttel. Érdeklődni Szénatér 8. szám alatti üzletben.

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 1-47 szám

füvegciszoldó és tükögyár. Tábla-üveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újra fonsorozása

0000000

ig
 gkezdte
 két szállí-
 vámokról
 a még fennálló
 sének, illetve
 m. Ebben a te-
 oban állapotott
 szezonra va-
 egről 50 ba-
 eji illetékét
 leire szál-
 t még az or-
 ab-hiány, vala-
 í vámjá leszá-
 amely kérdé-
 következő ülé-
 ni.
 niai műsolyom
 ék be az ifjovi
 Banca Romá-
 Román, Ban-
 ica és tirsat
 gyár céggel
 tottak. A tár-
 fő lej, amely
 5000 lej név
 Az igazg-
 P. Stefanescu
 y. Scherer, D.
 iss és mások.
 nyek. A leg-
 legutóbbi ül-
 hogy a nagy-
 és Társa fit-
 si kedvezmé-
 létesített par-
 szék.
 kei váltani a
 A bukaresti
 ése szerint a
 nagyobb té-
 ett tárgy van.
 nem vette
 elhívja az ér-
 hogy ameny-
 műkre érke-
 nyilvános ár-
 dni.
 osító társaság
 szére kül- és
 referenciákkal
 kárt
 a S. 526* jel
 Bucuresti f-
 zvetit.
 uk
 ben
 12-12

ALFONS, A NÉGER

Írta: Otto Alfred Palitzsch.

— Körülbelül úgy érzem magam, mint egy aqurariumban. — szokta mondogatni Ricotti professzor. Mint egy hal, örökké a víz alatt; nappal meztelenül és fénylően, délből megsülve citromszelvényekkel, vagy más hasonlókkal kidíszítve, este pedig a bábész kaszínó vendégek csudálatként egy üveglemez mögött. Teljesen úgy érzem magam, mint egy tengeri lény, aki a látványosság kedvéért uszkal ide-oda.

Azzal a megjegyzéssel, hogy „bámulják”, a mesterségére utalt Ricotti professzor ugyanis táncmester volt F.-ben, a kis francia fürdőhelyen, amely nem messze Boulognetól, a csatorna mellett feküdt. Dél előtt valami kamra-felében gramofonkísérettel mindenféle táncokat tanított, amelyeket ő Habybáhnak, vagy pedig szereteremtő önjelölésével süllyő-Blueseknek nevezett s melyek sehol máshol a világon nem voltak modernek, csupán F. fürdőhelyen. Este ő vezette a kaszínóbalokat, túlzott gráciával s a saját maga feltalálta táncleányokkal. Ezenkívül ő tanított a többnyire zsömperbe diszelve polgárasszonyokkal, akik kétségbeesetten várták F. fürdőhely éjjeli életének nagyszabású voltát. Hogy mindezek Ricotti professzornak különös élvezettel szolgáltak volna, ez kevésbé volt valószínű, jóllehet, azok közé az emberek közé tartozott, akiknek életét mindig a létező való elégedettség eleme töltötte be.

Messzani foglalkozását is egyikének azoltának a csapdáknak tartotta, amelyeket a sors állított számára. Akkor, amikor még a másik, születése révén neki jutott nevet viselte, mint nyomdász egy délitáliai városkában élt, ahonnan egy éjszaka menekülnie kellett, ahogy ő mondta: „taktikai okokból kellett visszavonulnia”, mert a faszista hivatalok szűkebb hazájával szemben kissé rasszizáló magatartást tanúsítottak. Avignonon és Párison keresztül, ahol hiába nézett megfélemlő állás után, Boulogneba jött. — Lerongyolódva s úgy elhagyva az emberekkel és dolgokkal, hogy a világűr legelhanyagoltabb helyén sem érezhette volna magányosabb magát. Amint így letörve, a kikötő egy kicsiny kávéházában üldögélt, találkozott az F. fürdőhelyi kaszínó tulajdonosával, aki olcsó személyzet után szimatolt a szezonra. Ricotti magatartásában csakhamar felfedezett valami erősen fojtott déli gráciát és eleganciát, mert mint minden fukar ember, úgy ez is jó emberismerő volt. Így szerződött Ricotti a kaszínó Maître de plaisir-jévé és ajándékozta meg egy olcsó öltözet ruhával és a professzori címmel.

A fürdőhely tulajdonképpen az egyetlen ucca volt, amely nyíltvárosként futott a tengerpartra s amelynek mentén gicces stílusban épült tarka villák húzódtak, mint a papírvirágdisz egy dísznőfej körül. A strand költős közepén, abban a kis erdőskében, amely a háttérben Franciaország vegetációját reprezentálta, feküdt a kaszínó épülete. A kaszínó meglehetősen szármalmas faépületeből állott, nagyon sok ablakablával, amelyek mögött esténként a professzor ur egy hatlábu jazz-band kiálló zörgő-ütemei mellett táncolt és táncoltatott.

Elemje Ricottinak meglehetősen gondjai voltak. S ezeknek a gondoknak révén egy ilyen bujkáló olasz nyomdász számára, aki a vándorélet minden porát és izzadtságát s a természet ezer szépségét és piszkát közelről ismerte, egyáltalán nem volt kicsiség, minden átmenet nélkül, azzal a talmi eleganciával diszeleni, amely a félművelt spieszeknek imponált. Csakhamar rájött azonban, hogy a kapásból nyert professzori cím egy sajátos nemű varázsköpenyeg volt a számára, amely minden cselekedetét, még ha oly hamissá és bizonytalanok is voltak azok,

védőm körültekarta. Ha azok a savanyu polgárasszonyok, akik tíznegy hónapon keresztül spóroltak, hogy egy hónapig nagyvilági dámaaként éljenek, a két büszke szót, hogy „professzor ur” kimondták, tisztánt az elragadottság kritikálanságába meredtek. Sőt, ha a mester megparancsolta volna, hogy térdenállva, vad és ortikulátián hangokat hallatva, csuszkaljanak végig a termen, akkor még ezt is az előkelőség legmagasabb fokának tartották volna. Professzorukat a magasba emelték, mert ezáltal a legbiztosabbak voltak afelől, hogy saját magukat is felölelik.

Ricotti, mint amint ezt már a menekülése is bizonyítja, nem volt se nehézkés, se ostoba. Hatalmának tudatában teljes biztonsággal mozgott s az ellenszenves bábjáték kényelmétlenségéért magányos sétákkal kárpótolta magát, amikor hangosan maga elé káromkodott és minden gondja abból állt, hogy egyetlen ruhájának épségét kint a mezőn a szurós, szürkés-kék, magas-szátu füvek közt megőrizze. Ezekben a durva kirándulásokban merített erőt a merev és cicomás estélyekre.

A szezon derekán azonban minden megváltozott. Egy szép napon két fiatal hölgy jelent meg a fürdőhelyen, akiknek mesterségesen pingált fibrázata eljött, maga a természet is elpirult. Ezek a hölgyek Jeanette és Jeannine-nek nevezték magukat s virágzirom-gyengéd ruhákat viseltek s csillogó, világos köpenyeket, amelyeknek felső részén drága szőrmeék kigyóztak. Ez a két hölgy olyan előkelőnek mutatkozott, hogy a kaszínó polgárasszonyai teljesen elsilányultak mellőlük. Az egész fürdőhely a párisi divat és előkelőség s lehelletére szinte kínosan összeszorvadt.

Még Ricotti professzor is. Ő azonban csak azért, hogy váratlanul annál erőteljesebben kivirágozzék. Most végre, ismerte jól, van igazi közönsége, akik előtt eleganciája elnyeri a jutalmát. Kiegyenesedett; szemét, legalább is úgy érezte, nedves fényben csillogtat s lábaival, a káposztos lakcipőkben, amelyeket a kaszínó tulajdonosától kapott, lengve vonalkákat húzott a levegőben s a helyenként lyukasos parketten. Még a saxophon hangja is vidámabb lett s a papírgirlandók, amelyek a „Nagy Gála-Est” elnevezést próbálták igazolni, ropdesően zizegtek. Mindenki izgult, minden és mindenki a maga módján. Csupán Jeanette és Jeannine ültek csendesen és némán heveiken s figyelték, szépen körülfestett szemekkel a pásztor Ricottit és nyáját...

Ricotti, a két illatos hölgy tekiptetést felfogva, felismerte, hogy az elegancia szintén lehet valódi és az élet formája. Ennek a megállapításnak a maszkja alatt vallotta be magának, hogy Jeanette és Jeanninebe szerelmes. Igen, mind a kettőbe, mert az éveken keresztül közösen használt puder és sminkanyag oly tökéletesen azonos képződményekké változtatták őket, hogy már nem volt lehetséges individuálisukban különbséget tenni.

Ez a beleszeretés — mint ahogyan ő magamagával szemben nevezte: a fény-sugár foglalkozásának s sivar felületén — a professzor urból nagyfokú és élet-meleget átjárt tevékenységet iváltott ki. Most odaadással táncolt s mert pártmestert, a kopott polgárasszonyokat nem akarta komolyan venni, amögé az írónia mögé sáncolta magát, amelyet arcának mély ráncai között nevelt szisztematikusan nagygy. Nevezése, amely kezdetben üres és tartalom nélküli foglalat volt a foglalkozásának, megközelíthetetté és kesernyessé lett. S mert anélkül, hogy bevalotta volna, mindez Jeanette és

Jeannine meggyeréséről történt. Ricotti professzor ábrázata sajátosságosan torz kifejezést nyert — Ritkán látam még egy ilyen veszélyesen határozatlan fizionómiát. — mondotta egy grenobeli ideggyógyorvos, aki véletlenül kaftódott a fürdőhelyre s a strandszékeken ülő hölgyeket emberismeretének felkészültségével szokta jesztegetni. Tényleg Ricotti határozatlan volt egész a kétségbeesésig. Egyáltalán nem tudta, mit csináljon. Táncközben elhatározta, hogy azt a két ragyogó szépséget a következő szombat egy utvarias és cicomatek mondatokkal megszólítja s amikor a szombat beáll, azzal vigasztalta magát, hogy ráér. Majd a következő szombat.

Igy múltak a napok. Az őszi szelek a csatorna felől már vadul fútyultak a házak fölött, amelyek következtében a faházak, mintegy zizegtek s egyre több lért jelent meg, hogy feleségeket a főzőfűzők és a gyerekkocsik mellé visszavigék.

(Folytatása köv.)

Rik a világirodalom élő nagymesterei? A RIVÁLASZTOTTAK

1. **Gerhart Hauptmann: A démon.** A szenvedélyes szerelem végtelen hatalmát hirdeti ez a regény, amelynek egy zseniális szobrász és a megbabonázó szépségű artistalány a főalakjai.
2. **Joseph Kessel: Rongyos hercegek.** Aki Oroszország száműzött arisztokráciájának élete Páris forgatagában fényben és nyomorban, bálók és bárók, luxushotelek és bűntanyák között.
- 3-4. **Jacob Wassermann: A Mauritius eset.** (Két kötet.) A nagy német epikus a „Justizmord” problémájával foglalkozik. A gyilkos tévedést elkövető államügyész saját fiában talál bírójára. A könyv pszichológiai mélysége detektívregények cselekményével párosul.
5. **Arthur Schnitzler: Teréz.** Egy nevelőné megrendítő élettörténete idegen házak és idegen anyák hosszú során át. A mindenkinek kiszolgáltatott, védtelen nő kényszerű szerelmeinek tragédiája.
6. **Francois Mauriac: Sorsok.** A finom tolu franciá költő klasszikus egyszerűséggel énekli meg a Sors hatalmát egy csillagféha, kedves fiú és kötelességeinek élő puritán polgárnő regényében.
7. **Franz Werfel: Az érettségi találkozó.** Az ügyessé lett hajdani diák huszonötévesen érettségi ünnepségnapján összeakad volt osztálytársával, akit, úgy érzi, ő taszított arra az útra, amely a bűnhöz vezetett. Érdekes, izgalmas pszichológiai regény.
8. **Joseph Conrad: Öregek és fiatalok.** A nagy angol írónak, a tenger szerelmesének, lírai szépségű izgalmas történetei hajók hőseiről és a hőök családjáról.
9. **André Gide: Pásztorének.** A legnagyobb francia író lehelletlenül lírai írása a kötet mindkét regénye.
10. **Hugh Walpole: Harmer John pünkösdi királysága.** Az új angol irodalom zseniális képviselője. Monumentális regény: egy idealista tanár élete és tragikus kalandja.
11. **H. G. Wells: Mr. Blottsworthy a Kannibálok szigetén.** Kifinomodott lelkű angol uriember a kannibálok szigetére kerül, barbár szokásaiktól sokat szenved, megszökik, de a világháború alatt visszavágyódik a kannibálok közé.
12. **Gustav Meyrinck: A nyugati ablak anygyala.** A mágiikus misztériumok nagy költője regényében két kortörténet össze, a Renaissance idejét és legutolsó éveket. Fantasztikus vártatás körben két világ egyesül és kettőse történet forog egy nagy szerelm körül.
- 13-14. **Knut Hamsun: Csavargók.** Az szinte kiterjedt, tetlen érzések költője két világháború csavargó sorsán keresztül megmutatja a norvég földet, a tengeret és az emberi élet általános örök ékötívumait.
15. **A sorozat utolsó kötete eredeti magyar regény, amelynek címe és szerzője ismeretlen. Ez a kötet az 1929. évi Mikszáth Kálmán pályázat díjnyertes regénye.**

EBBŐL A 15 KÖTETBŐL ÁLL A SZOROZAT: A világirodalom reprezentatív legkiválóbb munkái. Csupa új regény, amely most került először a magyar olvasókörzönség elé, valamennyi kitűnő fordításban, pompás kiállításban, finom, fehér, könnyű papíron, két angolvaszonkötésben, aranynyomással. — ÁRA? Olcsóság rekord. Bármely kötet bolti ára **DE AKI** a sorozatot az alábbi áron megvásárolja **NYOMBAN MEGRENDELI** kötetenként **fülve 62 Lei, vázonkötésben 88 Lei-ért** azonkívül a sorozat tizenötödik kötetét **INGYEN** kapja.

November végétől minden hónapban két kötetet szállítunk. Itt a kézre rendeltetésre. **Töltsd ki gondosan, huzza ki pontosan, amit nem kíván, úgy küldd el!**
T. Libraria LEPAGE könyvkereskedés — Cluj-Kolozsvár
 Ezennel megrendelem a „KIVÁLASZTOTTAK” regénysorozatát 15 kötetben. Havonta két kötetet veszek át, 14 kötetre a 15-ikét ingyen kapom. — Kötetjé **FÜLVE 62 Lei — KÖTVE 88 Lei** kedvezményes áron. — A két könyv árát havonként előre befizetem, havonta tessék utánvéttel küldeni (portó 12 Lei). — Személyesen veszem át.
 _____ hó _____-én beklüdtém _____ Lei.
 Név és foglalkozás: _____
 Pontos cím: _____
 U

Nyomatott a „Cartea Românească” körforgógépen, Str. Dorobantilor 14-16.

VIADOM
 Str.
 SZERKESZ
 Ejjeli
 ELŐFIZET
 Egész
 I. élvén
 Negyev
 Egy hó

IX. évfolyam
 1928 N
 * 56

Mat
 ál

(Bucuresti-B)
 Uj Kelet tud.
 Uj Kelet a c
 költőgessz
 minden háj
 az ellenzáb
 mányra ker
 Gyula tur
 kaban ünne
 munkát, bék
 ayok nélkül
 zura megsz
 várak nehé
 zen.

Mint hogy e
 némiképen
 létre, ezek
 törvényes
 tik meg. R
 nak előkés
 Uj Kelet t
 zerkar áll
 megszorit
 sít.

Most azután
 fázisához.
 cenzura és
 letéséről s
 ges megsz
 nisztereln
 jelent meg
 ta a rende
 máu megje
 A dekrétu
 res zónát t
 tonai hatá
 intézk. d
 tenni az o
 lenen való
 meg

A katonai
 mok egyel
 amesztia ü
 rendelté
 zitiv értes
 össze anny
 több, az el
 érintett de
 Az ostrom
 amint azt
 fogja maga

Novem
 1

Előzők: Dr.
 Dr. Rache